Cena 1 zł. W Czechosłowacji 3·50 Kč. Nal. poczt. opł. ryczałtem. Numer zaw. 20 stron.

Nr. 19 (248) Rok VI

Światowid

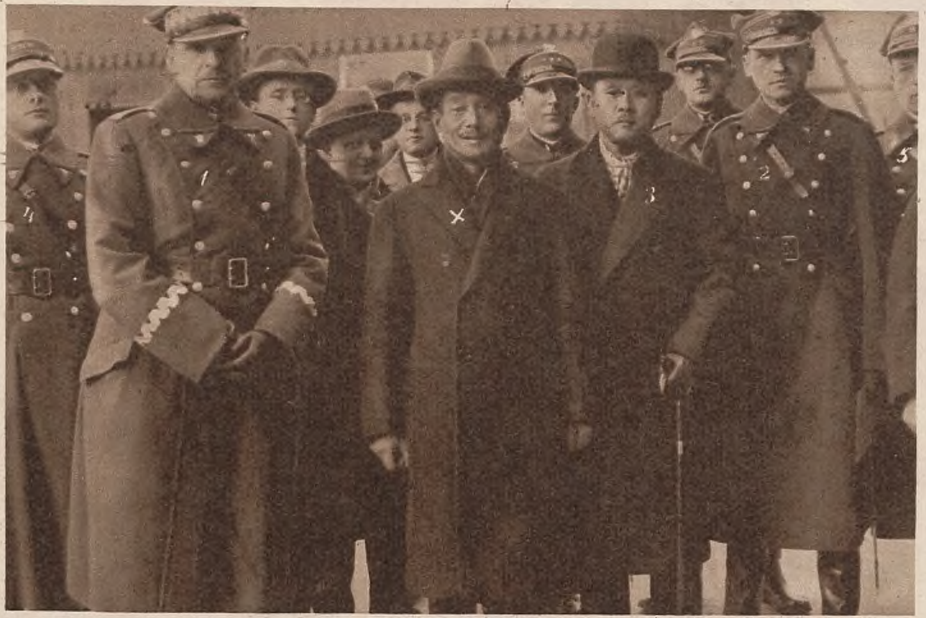
4/V. 1929

ROCZNICA KONSTYTUCJI 3-go MAJA, ŚWIĘTO PAŃSTWOWE ODRODZONEJ POLSKI:
PRZED PREZYDENTEM RZECZYPOSPOLITEJ CHYLĄ SIĘ SZTANDARY WOJSKA POLSKIEGO.

Ag. Fot. „Światowida" zdj. na pł. kraj. „Alfa".

GENERAŁ ARMJI JAPOŃSKIEJ W WARSZAWIE.

W tych dniach przybył do Warszawy szef Oddziału II. szt. gen. armji japońskiej, gen. lejt. Iwane Matsui (x), którego powitali na dworcu pp. gen. bryg. Kwaśniewski (1), płk. szt. gen. Pełczyński (2), attaché wojsk. jap. płk. Suzuki (3), kpt. Wojciechowski (4), mjr. szt. gen. hr. Łubieński.

ZJAZD B. WIĘŹNIÓW „CZEREZWYCZAJKI".

Onegdaj zebrali się w Warszawie byli więźniowie „czerezwyczajki" sowieckiej z roku 1919, którym udało się szczęśliwie dostać się do Polski. Zjazdowi temu przewodniczył ks. biskup Ropp (1) i prezes Polskiego Czerwonego Krzyża p. Barylski (2).

Agencja Fotograficzna „Światowida" zdjęcia na płytach krajowych „Alfa.

Na ślub córki p. Devey'a, doradcy finansowego, przybyło do Warszawy wiele osób z za Oceanu. M. i. siostrzenica b. prezydenta Stanów Zjedn. Rosevelta, miss Lewisson przywiozła p. młodej jako prezent ślubny maleńkiego oswojonego lamparta.

Zgon zasłużonego działacza śląskiego, Zmarły senator śp. ks. Józef Londzin zapisał się jaknajchlubniej w dziejach odrodzenia Śląska Cieszyńskiego, zarówno w epoce germanizowania tej prastarej dzielnicy polskiej przez zaborczy rząd austrjacki, jak i później w Odrodzonej już Polsce. Podajemy tutaj portret Zmarłego oraz fragment uroczystości pogrzebowych w Cieszynie, które były wspaniałą manifestacją ku Jego czci.

Fot. Pietzner, Cieszyn.

Święto pułkowe w Bielsku. III-ci pułk Strzelców Podhalańskich, stojący załogą w Bielsku (Śląsk Cieszyński) obchodzi uroczyście swoje doroczne święto pułkowe, przyczem głównym punktem uroczystości była defilada Strzelców Podhalańskich przed przybyłym umyślnie na ten dzień z Krakowa dowódcą O. K. V. gen. bryg. Wróblewskim.

Fot. Furmanek — Kraków.

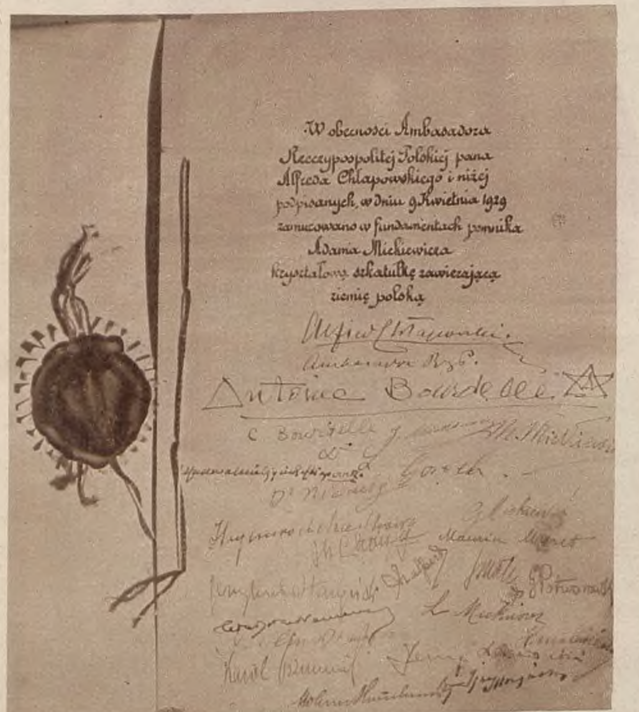
Poświęcenie sztandaru gimnazjalnego w Krakowie. Wzorem innych Zakładów średnich, również i Gimnazjum VII. w Krakowie urządziło obchód poświęcenia swego sztandaru. Ze święta tego przedstawiamy tutaj moment, kiedy przed poświęconym już sztandarem defilują delegacje innych szkół średnich krakowskich.

Agencja Fotogr. „Światowida" zdj. na płytach krajowych „Alfa".

TRIUMFY POLSKICH JEŹDŹCÓW W NICEI.

Wsławiona tyloma już sukcesami zagranicznymi drużyna polskich jeźdźców wojskowych, złożona z pp.: płk. Skotnickiego (1), ppłk. Rómmla (2), rtm. Królikowskiego (3) i poruczników Szoslanda (4), Starnawskiego (5), Rojcewicza (6) i Kuleszy (7) święciła ostatnio nowe triumfy w Międzynarodowym Turnieju Jazdy Konnej w Nicei. Massena Photo, Nice.

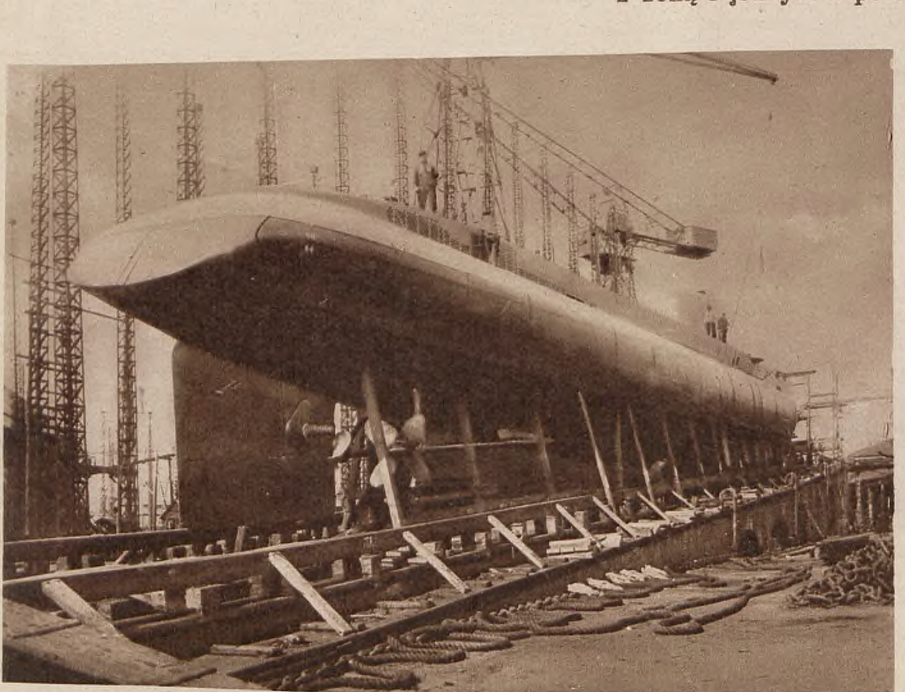
W obecności Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej pana Alfreda Chłapowskiego i niżej podpisanych, w dniu 9 Kwietnia 1929 zamurowano w fundamentach pomnika Adama Mickiewicza kryształową szkatułkę zawierającą ziemię polską

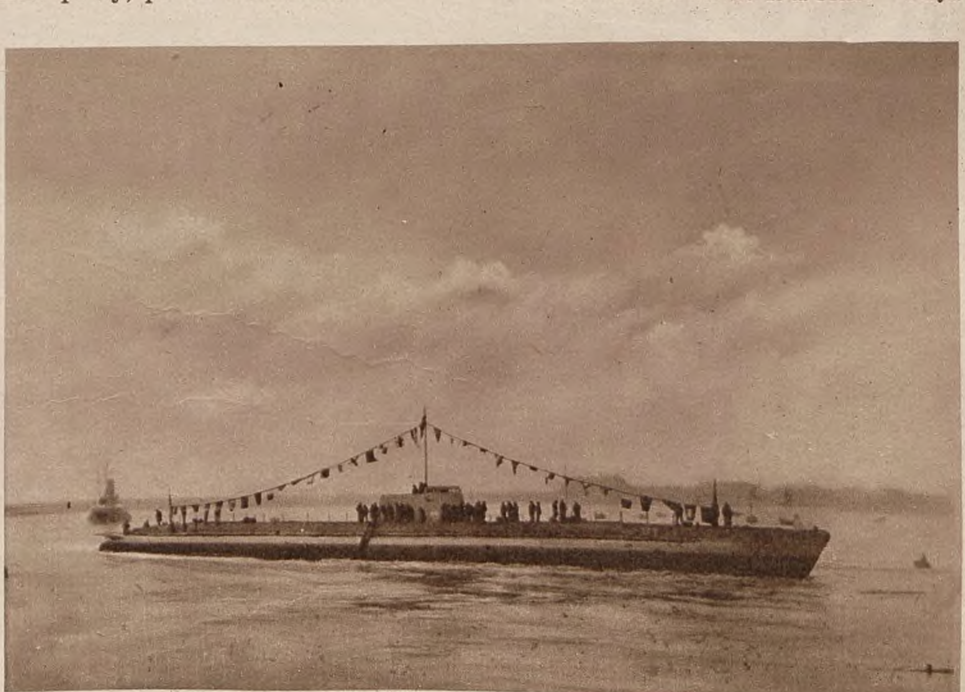
Antoine Bourdelle

Odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza w Paryżu. Wspaniałą manifestacją francusko-polskiej przyjaźni a zarazem uczczeniem wielkiego poety Polski na terenie, zdawna gromadzącym przybyszów z całego świata kulturalnego, jest dokonane ubiegłej niedzieli w Paryżu odsłonięcie pomnika Adama Mickiewicza na pl. Alma. Podajemy tutaj naprzód kopję aktu erekcyjnego tego pomnika, podpisaną przez ambasadora Rzplitej w Paryżu p. Chłapowskiego, twórcę pomnika, najznakomitszego francuskiego rzeźbiarza obecnej chwili, p. Bourdelle oraz pozostałych członków rodziny poety i wybitnych osobistości polskich i francuskich — dalej widok szczytu pomnika z postacią natchnionego wieszcza na dwa dni przed odsłonięciem — wreszcie portret p. Bourdelle (x) z żoną i jednym z potomków poety, p. dr. Góreckim. H. Manuel & Service de la Presse — Paryż.

Nowe nabytki polskiej floty wojennej. Nieliczna dotychczas polska flota wojenna, będąca jednak przedmiotem szczególniejszej opieki rządu a życzliwego poparcia całego społeczeństwa polskiego, powiększyła się obecnie o dwie łodzie podwodne, a mianowicie „Ryś" (na lewo), zmontowany i spuszczony w Nantes — oraz „Wilk" (na prawo), spuszczony na wodę w Hawrze. Service Gen. de la Presse — Rosier — Paryż.

ROCZNICA ZAŁOŻENIA RZYMU.

Corocznie — od czasu objęcia rządów w Italji przez Mussoliniego — obchodzi się bardzo uroczyście w Rzymie rocznicę założenia tego miasta. Tegoroczny obchód połączony był ze zwiedzaniem nowych odkryć archeologicznych na Forum Argentyńskiem, przyczem Mussoliniego (x) oprowadzał kierownik tych prac prof. Munoz (xx). Porry Pastorell — Roma.

POCAŁUNEK KSIĄŻĘCEJ PARY NARZECZONYCH.

Przed niedyskretnemi aparatami fotograficznemi duński następca tronu Fryderyk, oczekiwany na dworcu kolejowym w Stockholmie przez swoją narzeczoną, księżniczkę Ingeborg — zasłonił siebie i ją kapeluszem. New York Times — Berlin.

Wybór przywódcy francuskich socjalistów. Polityczny świat francuski oczekiwał z dużem zaciekawieniem wyniku wyborów uzupełniających do Izby Deputowanych w Narbonne, gdzie znanego socjalistę Blum'a zwalczały solidarnie wszystkie stronnictwa. — Mimo to jednak Blum przeszedł. Agende Trampus — Paris.

Nowy egipski minister spr. zagranicznych. Dr. Hafez Afifi Bey, kierownik zagranicznej polityki Egiptu, przybył do Europy, aby poznać się osobiście z europejskimi dyplomatami, pierwszą wizytę zaś złożył w Londynie. Sport & Gen. — London.

Autor najpoczytniejszej książki. Olbrzymiem powodzeniem cieszy się obecnie powieść z wojny światowej „Na zachodzie nic nowego" Ericha Marjana Remarque, pod którym to pseudonimem ukrywa się młody saski autor Kramer. Dotychczas wyszło około pół miljona egzemplarzy tej ciekawej książki. R. Sennecke — Berlin.

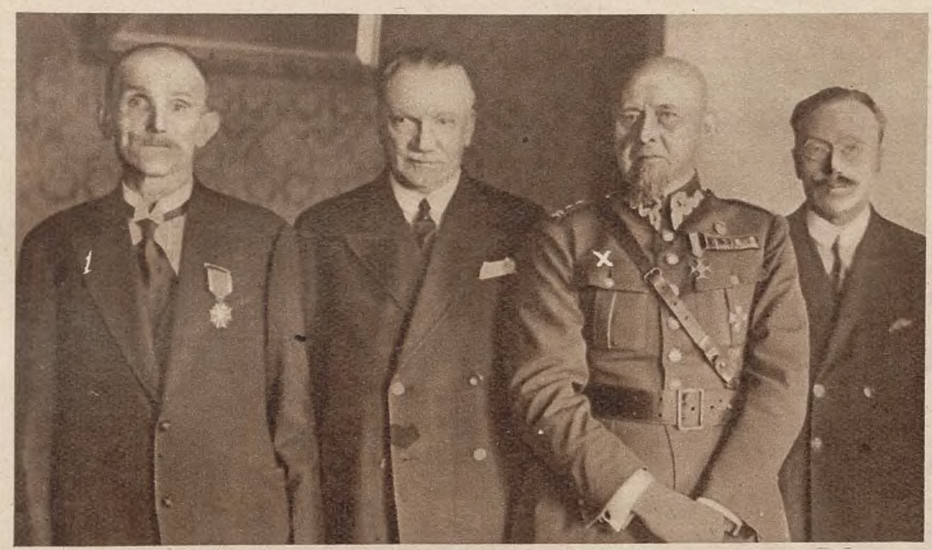

Stulecie Muzeum Archeologicznego w Berlinie. Niemiecki świat naukowy święcił w tych dniach z udziałem uczonych zagranicznych 100-lecie Muzeum Archeologicznego w Berlinie, którego głównym skarbem jest słynny Ołtarz Pergamoński, rekonstruowany w całości z użyciem oryginalnych fragmentów, znalezionych w Atenach. Atlantic Photo — Berlin.

Krakowski Chór Akademicki w Medjolanie. W swojej wycieczce koncertowej po Italji Krakowski Chór Akademicki zawitał i do Medjolanu. Przed polskim pawilonem na tamtejszych Targach ugrupowali się krakowscy śpiewacy z dyrygentem dr. Życzkowskim (xx) i naszym sławnym rodakiem Janem Kiepurą (x), występującym obecnie w medjolańskiej Operze La Scala. Fot. St. Schwartz.

ODZNACZENIE ZASŁUŻONEGO PRACOWNIKA.

P. Minister pracy i opieki społecznej Prystor (x) udekorował Krzyżem Zasługi p. Kordalewskiego (1). długoletniego robotnika fabryki Hantke w Warszawie, czem Państwo Polskie złożyło nowy dowód, że umie cenić zasługi, dokonane choćby nawet na skromnem stanowisku.

U góry:
Niemieccy pacyfiści w Polsce. Na zaproszenie Ligi Ochrony Praw Człowieka przybyli do Polski celem wygłoszenia odczytów w duchu pacyfistycznym pp. gen. mjr. von Schönaich (1) oraz pos. Falkenberg (2), witani na dworcu w Warszawie przez pp. b. min. Thugutta (3), adw. Łypacewicza (4) i naszego korespondenta Stankiewicza (5).

Na lewo:
Pomnik Władysława Warneńczyka. P. Prezydent Rzpltej zwiedził w pracowni warszawskiej znakomitego naszego rzeźbiarza prof. Edwarda Wittiga projekt pomnika, który ma stanąć w Warnie (Bułgarja) ku czci króla Polski i Węgier, Władysława Warneńczyka, poległego tam w bohaterskiej walce przeciw Turkom.

W kole:
Nowy Prezes Banku Polskiego. W miejsce ustępującego p. Karpińskiego p. Prezydent Rzpltej mianował prezesem Banku Polskiego, b. posła Rzpltej w Washingtonie p. Wróblewskiego.

Zdjęć dokonała Agencja Fotogr. „Światowida" na płytach krai. „Alfa".

Konkursy hippiczne w Gnieźnie. Podczas odbywających się na św. Wojciecha Targów w Gnieźnie urządzono tam bardzo udatne konkursy hippiczne, zakończone losowaniem loterji końskiej. Podajemy tutaj (na lewo) nagradzanie zwycięzców w konkursie parami, oraz (na prawo) główną wygraną loterji, piękną czwórkę koni.

Fot. Jesiołowski — Gniezno.

PRZED OTWARCIEM POWSZ. WYSTAWY KRAJ. W POZNANIU.

Armja kwiatowa na P. W. K. Miłą atrakcją dla zwiedzających Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu będzie „Armja kwiatowa", złożona z dorodnych dziewcząt w malowniczych strojach ludowych, sprzedających kwiatki na cele dobroczynne. Agencja Fotogr. „Światowide" na płytach krajowych „Alfa".

Piękno Powsz. Wystawy Kraj. w Poznaniu. Na Wystawie będą, obok eksponatów ilustrujących wszechstronnie dzisiejszy stan Polski, ozdoby o charakterze czysto artyst., jak np. ten oto efektowny pilon na dziedzińcu.

Obraz Michała Borucińskiego, który otrzymał I-szą nagrodę zł. 6.000 na konkursie firmy Elida.

„PIGMALJON" J. B. SHAWA W KRAKOWSKIM TEATRZE.

Efektowna dekoracja aktu I-go, przedstawiająca ulicę wielkomiejską o zmroku z reklamami elektrycznemi. Osoby: (od lewej) Jegomość z notatnikiem (p. Węgierko 1), Kwieciarka (p. Jaroszewska 2), Jegomość o wyglądzie wojskowym (p. Szymański 3).

U dołu — Zygmunt Nowakowski w roli śmieciarza Alfreda Doolitte, ojca kwiaciarki.

U dołu — P. Nowakowski w roli wzbogaconego już i „wyelegantowanego" ojca kwiaciarki.

Reżyser przedstawienia odtwórca głównej roli męskiej prof. Henryka Higginsa p. Węgierko.

Na lewo: Scena z aktu V. z pp. ekskwiaciarką Elizą (p. Jaroszewska) i prof. Higginsem (p. Węgierko).

Na prawo: Fragment aktu I-go z Kwiaciarką (p. Jaroszewska 1), Jegomością z notatnikiem (p. Węgierko 2) i Jegomością o wyglądzie wojskowym (p. Szymański 3).

Agencja Fotogr. „Światowida" zdj. na płytach krajowych Alfa.

OSTATNI BIEG

KAZIMIERZ SAYSSE-TOBICZYK

Współczesną filozofją życia jest sport, teorja walki, w której zwycięża jednostka silniejsza pod każdym względem — wiedzą, doświadczeniem, pracowitością, sprytem, siłą woli. Walki — toczonej "fair", wedle zgóry ustalonych zasad sprawiedliwości. Walki honorowej. Zgodzisz się chyba ze mną — ?

— Oczywiście. Jednakże w tem znaczeniu sportsmenem jest nietylko ten, kto kopie piłkę lub rzuca dyskiem.

— Tak. Ale tylko ten, kto nie cofa się nigdy przed walką o zasadnicze walory życiowe. Choćby miał nawet mało szans zwycięstwa. Nie chodzi tu o głupstwo — jakiś bieg okrężny czy wyścig bobem. Znam cię dobrze, Andrzej, lepiej, niż myślisz. Należysz do ludzi, ktorzy uznają tylko pełnię życia. Jesteś czcicielem piękna, twórczej siły, młodości, wiosny. Musisz o nie walczyć za wszelką cenę. Nie wolno ci się poddać —

— Chociażbym nie miał szans?

— Dziecińswo. Urojenie. Chwilowa depresja. Nic więcej... Słuchaj, Andrzej — czy sądzisz, że nie wiem, iż to przezemnie przeżywasz ten kryzys? Dotychczas byłeś zdrów, młody i silny —

— Bo nie myślałem o tem.

Położyła mi dłoń na ramieniu i uśmiechnęła się z żałosną miną.

— Tak. Nim mnie poznałeś. Jakież to straszne! Przyniosłam ci słabość, starość, zwątpienie. Zamiast żywej wiosny. Czyż to nie absurd — ? Czy wiesz — byłeś dla mnie uosobieniem piękna i twórczości. Byłeś najmłodszym z młodych, najsilniejszym z silnych. Czemu się wahasz teraz — ty — wielki artysta i wielki sportsmen? Wiem, coś chciał powiedzieć, gdyś mnie zatrzymał tu przed twoim domem. Wszak wyczytałam wszystko z twoich oczu, z tej opuszczonej, zamkniętej pracowni... Andrzej!...

— Co, Hanko — ?

Spojrzała mi głęboko w oczy.

— To minie... wierz mi... chwilowe zwątpienie. Przełamiesz kryzys, gdy się zdecydujesz stanąć do startu. Nie możesz się cofnąć. Masz do wyboru życie, bujne życie lub — śmierć. Wybieraj!...

Ukryłem twarz w dłoniach.

— Życiem jesteś mi ty... i miłość nasza... i ta czarowna wiosna wkrąg nas... twórczość moja... pozatem — niema nic... — jęknąłem głucho. Śmierć, wegetacja...

— Czy mam odejść, Andrzej? — szepnęła cicho.

Zerwałem się nagle.

Nie! nie!!.. nie odchodź —

Przypadłem jej do nóg.

— Przebacz mi, Hanko... Ty wiesz... Nie o mnie chodziło mi przecież... Myślałem... czy nie lepiej przeżyć naszą bajkę we snach, niż stracić ją w zetknięciu z jawą...

— A teraz — wierzysz?...

— Wierzę. Zmienię bajkę na żywą jawę. Choćby za cenę życia. Tyś jest moją siłą. Zwyciężę!...

Chwyciłem ją mocno w ramiona.

— Zwyciężysz! Choćbyś nawet przegrał bieg. Rozumiesz — ? Och, ty dzieciaku... — szeptała namiętnie, tuląc się do mej piersi — czy wiesz... nikt na świecie nie sprosta ci chyba, jeżeli tylko zechcesz. Jestem tego pewna. Chociażbyś nawet nie doszedł do mety. Przypadek — i nic więcej...

Z szmaragdowych liści wiosennych drzew, za oknem, padały cicho jasne krople rosy...

Jak łzy...

— — — — — — — — — — — — — —

Wrzało.

Wielki plac śródmiejski roił się tłumem dziesięciu tysięcy sportowych widzów.

Start.

Gromada młodych, muskularnych mężczyzn — w barwnych, klubowych dressach czekała na sygnał. Siedmdziesięciu najlepszych biegaczy z całego kraju stawało do biegu o Wielki Puhar miasta.

Czułem się wybornie.

— Za wszelką cenę! — łopotał mi w pulsach kategoryczny imperatyw woli. Muszę!!

Spokojnym, obojętnym wzrokiem patrzyłem w tłum.

— Ten z boku, tuż przy słupie, to Łaszcz — dosłyszałem urywek rozmowy poza plecami. Trzykrotny mistrz.

— Eh, kiedyś... — lekceważąco ozwał się ktoś drugi. Obecnie nie ma szans.

— Być może. Był to jednakże smok na długi dystans. Nie da się łatwo nabić — zobaczycie!

— Może potrzymasz zakład, he — ?

Uśmiechnąłem się z zadowoleniem.

Haneczka miała rację. Są jeszcze i tacy, co wierzą w moje siły.

Przypomniał mi się stary masażysta. Postawił biedak sto przeciw czterdziestu za miejscem w pierwszej piątce! Znał przecież moje mięśnie lepiej, niż kto inny.

Więc — ?

Machinalnie powiodłem spojrzeniem po tłumie widzów, szukając w ciżbie obojętnych twarzy kogoś ze swoich.

— Nie ma ich tu przecie! — uświadomiłem sobie. Poustawiali się wzdłuż całej trasy w dalszych etapach. Stara, wierna gwardja! Ci nigdy nie zawiodą! Dopping co się zowie — !

I — Hanka. Wyjechała napewno za miasto, na trzeci etap —

— Naprzód!...

Sygnał startu.

Tłum zakołysał się nerwowym ruchem.

Z pod łopocących flag startowej bramy ruszyła zwarta gromada biegaczy.

(Dokończenie nastąpi)

WALKA MORZA Z LĄDEM.

ZESTAWIAJĄC stare mapy geograficzne z dzisiejszemi, stwierdzimy z łatwością różnice między niemi. Niewątpliwie część ich spowodowana jest rozwojem kartografji, od dawnej prymitywności i fantastyczności do dzisiejszej ścisłości i dokładności. Z drugiej jednak strony nie ulega wątpliwości, że postać powierzchni ziemi ulega zmianom, że zwłaszcza niestałem jest rozmieszczenie wody i lądu. Klasycznym tego przykładem są nawpół legendarne, nawpół historyczne wiadomości o wyspach, które zaginęły, lub naodwrót, o jeziorach i innych zbiorowiskach wody, istniejących niegdyś tam, gdzie dzisiaj chodzi się po suchym lądzie. Wystarczy przypomnąć niezbadaną do dziś dnia tajemnicę Atlantydy.

Pomiędzy wodą a lądem toczy się odwieczna walka, walka dzisiaj niekiedy prowadzona z pomocą człowieka (np. osuszanie holenderskiej zatoki Zuidersee), naogół jednak walka klasycznie żywiołowa. I jeżeli w walce, toczącej się przy współudziale człowieka, woda przegrywa, to tam, gdzie żywioły pozostawione są sobie samym, zwycięża morze, zwyciężonym zostaje ląd. Wiemy np., że nasz półwysep Hel niegdyś był szerszy, że woda, z obu stron na niego nacierając, zwęziła go do wyglądu długiego języka, a ten proces zmniejszania lądu nie ustał bynajmniej, lecz trwa w oczach naszych. Mapy geograficzne, odpowiednio wielkich rozmiarów, rysowane z doskonałą dokładnością, ten proces z roku na rok postępujący mogłyby wyraźnie przedstawić. Potęgę morza obserwować można jednak w całej jej imponującej sile dopiero tam, gdzie wybrzeże zdaje się tworzyć nieprzepartą zaporę dla fal. Tymczasem okazuje się, że nacierają one i na najtrwalsze skały — niszcząc i wchłaniając w siebie całą ich roślinność, zalewając je wodą tak, że na powierzchni śladu po nich nie zostaje. Obserwować to można np. na wybrzeżu Atlantyckiem we Francji, na wybrzeżach wyspy Wight lub n. p. w morzu Liguryjskiem na formacjach nadbrzeżnych wyspy Korsyki. Również i Dalmacja ze swojemi skalistemi wybrzeżami w okolicy Raguzy ilustruje wyraźnie ten fakt zwycięskiego pochodu morza naprzód.

JACQUES BOYER — PARIS.

Gravoza z oblanym morzem półwyspem.

Skały zatoki Bonifacio na Korsyce.

Wystawione na napór morza, bogatą roślinnością zarosłe wybrzeża Raguzy.

U dołu:

Zalana morzem w roku 1928 zatoka Ventnor na angielskiej wyspie Wight.

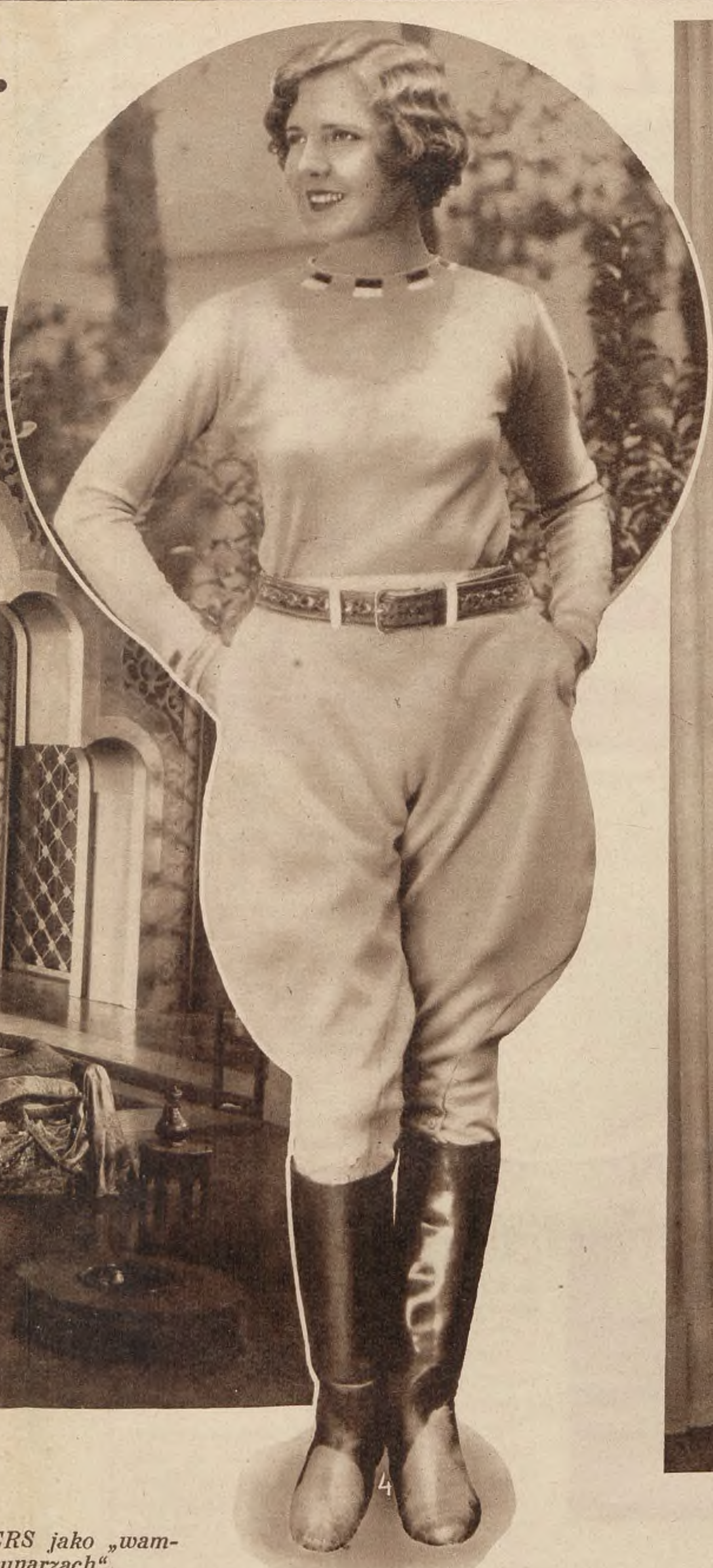
Skały i fort w Saint-Jean de Tour na wybrzeżu francuskiem.

BAJKA I ŻYCIE W FILMIE.

1. EDMONDE GUY w nowym filmie „Księżniczka Mandana". C. Fuerst Wien.

2. Nastrojowa scena z filmu „Cagliostro" z HANSEM STUWE. C. Fuerst, Wien.

3. GERTRUDA BERLINER w „Księżniczce cyrku". C. Fuerst, Wien

4. JEANNE ARTHUR w kostjumie sportowym. Wide Wordl Photos, Berlin.

5. CARMEL MYERS jako „wampir" w „Marynarzach".
Metro Goldwyn Mayer.

6. OSSI OSWALDA w powiewnej pyjamie.
Wiener Photo Kurier.

7 RAQUEL TORRES w kokieteryjnem stroju.
Metro Goldwyn Mayer.

WYSTAWA W SEVILLI.

Pawilon Stanów Zjednoczonych.

Pawilon Rzeczypospolitej argentyńskiej.

NADCHODZĄCE raz po raz z Hiszpanji wiadomości o zaburzeniach w tym kraju, nie są najstosowniejszem preludjum do wielkich świąt, jakie kraj ten w najbliższych tygodniach ma obchodzić, i na które zaprasza uczestników z całego świata. Oto bowiem w maju, niemal równocześnie z otwarciem naszej Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, Hiszpanja inauguruje aż dwie wielkie wystawy: jedną międzynarodową w Barcelonie, drugą o charakterze specjalnym w Sevilli. Możnaby w tym fakcie otwarcia aż dwóch wystaw widzieć coś w rodzaju „dwóch grzybów w barszczu", niewątpliwie jednak rozstrzygającym był tutaj wzgląd na turystów z zagranicy i niepozbawione słuszności rozumowanie, że oni raz wybrawszy się do Hiszpanji naogół biorąc nie prędko znowu tę bądź co bądź daleką podróż przedsięwezmą. Jeżeli więc jednego roku zaprasza się ich na wystawę w Barcelonie, to trudno liczyć, by za rok lub za dwa lata wybrali się oni znowu do Sevilli. Lepiej więc uraczyć ich odrazu dwiema wystawami, a rozmieszczenie ich: jednej na północy, drugiej na południu zachęci obcych zapewne do objęcia programem swej podróży całego kraju.

O wystawie w Barcelonie podawaliśmy już wiadomości. Obecnie z kolei przedstawimy Ibero-Amerykańską Wystawę w Sevilli. Kto wie nawet, czy ta właśnie dla poznania dzisiejszej Hiszpanji nie jest ważniejszą od barcelońskiej. O ile bowiem my Polacy z historycznem wykształceniem wiemy o tem, że Hiszpanja niegdyś była potężnem państwem kolonjalnem, o tyle sądzimy fałszywie, że ta epoka już bezpowrotnie minęła. W rzeczywistości jednak dawna przeszłość w dobroczynnych swoich następstwach trwa do dziś dnia. Pomijając już fakt, że Hiszpanji pozostały bogate kolonje na wyspach Kanaryjskich, w Marokku, Gwinei itd., dawne kolonje amerykańskie, usamodzielniwszy się politycznie nie zerwały jednak związku kulturalnego i gospodarczego ze swoją macierzą. Z łacińskich republik Ameryki środkowej i południowej Hiszpanja do dziś dnia czerpie niemało soków żywotnych. Pobieżna nawet przechadzka po ulicach Madrytu, widok wspaniałych siedzib hiszpańsko-amerykańskich banków i instytucyj przemysłowych i handlowych, przekona o tem każdego, kto ze środkowej lub północnej Europy przybywa do Hiszpanji w błędnem mniemaniu, że jest to kraj upadku i marazmu.

Wspaniałe budowle Ibero-Amerykańskiej Wystawy w Sevilli są więc nietylko przeglądem minionej przeszłości, lecz zarazem świadectwem tego, co jest do dziś dnia. A że Sevilla niezależnie od wystawy jest jednem z najponętniejszych i najciekawszych miast hiszpańskich, zatem budynki tej wystawy nie będą stać zapewne na „odludziu", lecz wkoło nich roić się będzie od tłumów turystów.

Tylna fasada pawilonu meksykańskiego.

FOT. CARLO DELIUS — NICE.

Plaza de la Espana na terenie wystawowym.

Wspaniała wieża i most na Plaza de la Espana.

Zawody o mistrzostwo Polski w piłce nożnej. I tego roku powszechną na siebie uwagę całego świata sportowego w Polsce zwracają odbywające się każdej niedzieli zawody piłki nożnej pomiędzy Klubami, zaliczonymi do Ligi. Ubiegłej niedzieli najbardziej zajmującem wydarzeniem sportowem był krakowski match piłki nożnej pomiędzy klubami Wisła (Kraków, przez ubiegłe 2 lata mistrz Polski) — Legja (Warszawa). Zawody zakończyły się zwycięstwem drużyny krakowskiej w stosunku 2:0 (1:0). Nasze ryciny przedstawiają: na lewo drużynę Wisły, na prawo Legji, w pośrodku zaś ciekawą chwilę z niedzielnego matchu.

Ag. Fot. „Światowida" zdj. na pł. kraj „Alfa".

ZŁODZIEJSKIE ZNAKI.

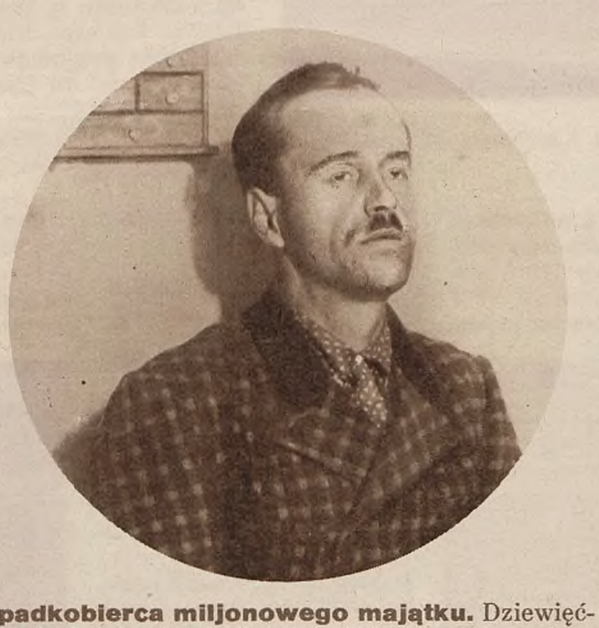

Włóczędzy mają swój odrębny język, nietylko w formie mowy, ale i w formie znaków o umówionem znaczeniu. Jeżeli np. jeden z nich chce swoich towarzyszy ostrzec, że mieszkańcy tego domu dadzą się łatwo nastraszyć, rysuje na drzwiach dwa czworoboki, na siebie zachodzące (ryc. 1); podwójne koło oznacza, że w tym domu nic nie jest do dostania, a może raczej do wzięcia (ryc. 2); trzy ząbki przestrzegają przed złośliwym psem (ryc. 3); dwie strzałki w kole wzywają do natychmiastowego „ulotnienia się" z tej niebezpiecznej okolicy (ryc. 4); wreszcie dwa koła zachodzące na siebie radzą postępować bez obawy z jak największą bezczelnością i natarczywością. (ryc. 5). Atlantic Photo.

107-letni Indjanin podróżujący po Europie. Sędziwy wódz plemienia Osaga Big Chief White Horse, podróżuje po Europie i właśnie obecnie przybył do Berlina, gdzie ma odbyć kilka wykładów o obyczajach Indjan. New York Times.

Spadkobierca miljonowego majątku. Dziewięćdziesięcioczteroletni Gabrjel Brich, przebywający od dłuższego czasu w przytułku dla ubogich starców w Wiedniu, otrzymał nagle od swego zmarłego brata przyrodniego w Ameryce spadek w olbrzymiej wysokości 30 miljonów dolarów, lecz mimo tego nie chce opuścić schroniska i przekazał cały majątek swemu wnukowi, którego nasze zdjęcie przedstawia. New York Times.

Co tu łódek! Przed wielkiemi regatami w Berlinie wszystkie biorące w nich udział łodzie, zebrały się w kanale wodnym tamtejszego Tiergartenu a widok tego mrowiska łódek był istotnie interesujący. R. Sennecke — Berlin.

Lotniczka artystką filmową. Słynna lotniczka Ruth Elders, głośna ze swojej próby przelotu nad Atlantykiem, przyleciała obecnie do centrali filmowej w Hollywood, aby tutaj odegrać kilka ról w nowych filmach. ✧ Keystone — London ✧

Szympans lotnikiem. Na farmie małpiej w Los Angeles ulubieńcem publiczności jest szympans Roughneck, który chcąc sobie przyswoić wszystkie zdobycze cywilizacji, uczestniczy również w lotach aeroplanem.

LINJA SPORTOWA.

Idealny strój do samochodu — to aksamitna kurtka i kapelusz filcowy w tym samym kolorze.

Bardzo ładny płaszcz sportowy z angielskiej wełny. Kołnierz z lisa.

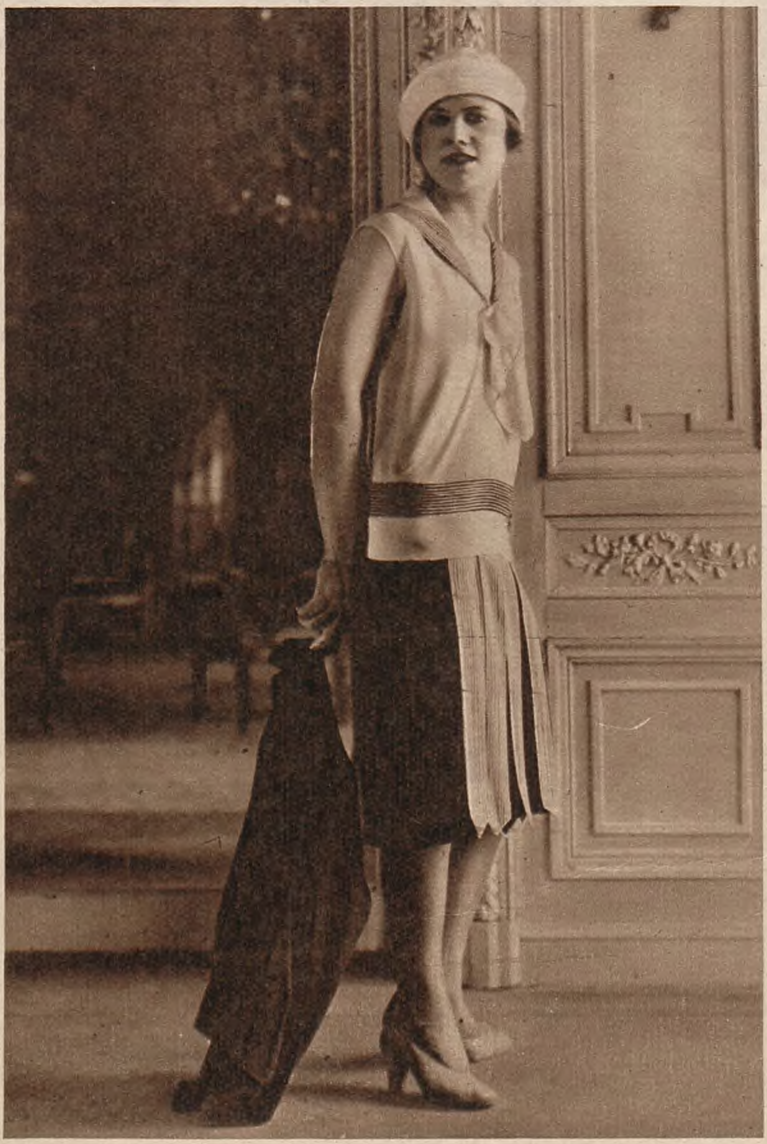
POMIMO całej strojności dzisiejszej mody, pomimo zamiłowania do kloszy i falbanek, do materjałów bogatych i wzorzystych, linja sportowa ma w dalszym ciągu liczny zastęp zwolenniczek i nic nie straciła na popularności. — Kobiety dzisiejsze zbyt wiele czasu poświęcają dalekim przechadzkom, tennisowi i sportowi automobilowemu, ażeby zarzucić angielski styl ubrania, który zapewnia im największą swobodę ruchów. Strojne suknie są przeznaczone na popołudniowe herbatki lub na wieczór. Przez wszystkie pozostałe godziny elegancka kobieta woli sportową linję mody.

Tę linję mają przedewszystkiem angielskie płaszcze i kostjumy z grubej wełny, przypominającej męskie ubrania. Na przybranie ich używa się często skóry, zwłaszcza tak modnej skóry węża. Z takiem przybraniem harmonizuje torebka i obuwie, oczywiście na niskim obcasie.

Do kostjumów, które są również z angielskiej wełny lub też z czarnej i granatowej gabardiny, o kroju smokingowym, nosi się prawie wyłącznie białe, batystowe bluzki. Bluzek takich trzeba mieć kilka w zapasie, ażeby były zawsze świeże. Ostatnią nowością są bluzki, wkładane pod spódniczkę.

Wielka moda aksamitów, pozostała z ubiegłej zimy, lansuje obecnie półdługie płaszcze i kurtki z aksamitu w dosyć żywych kolorach, które doskonale wyglądają — jako okrycie do jazdy samochodem.

Do ubrania sportowego może być tylko kapelusz filcowy. Są to przeważnie małe klosze o spuszczonych rondkach w kolorach beige, popielatym lub bronzowym. Czapki skórzane nie są już modne. Zdaje się również, że zamiłowanie do małych czapeczek baskijskich, które w zeszłym roku noszono, osłabło znacznie na korzyść filcowego kapelusza. *Jola.*

Kostjum w stylu marynarskim — granatowy z białą bluzką i białemi taśmami.

RACJONALNE PIELĘGNOWANIE URODY.

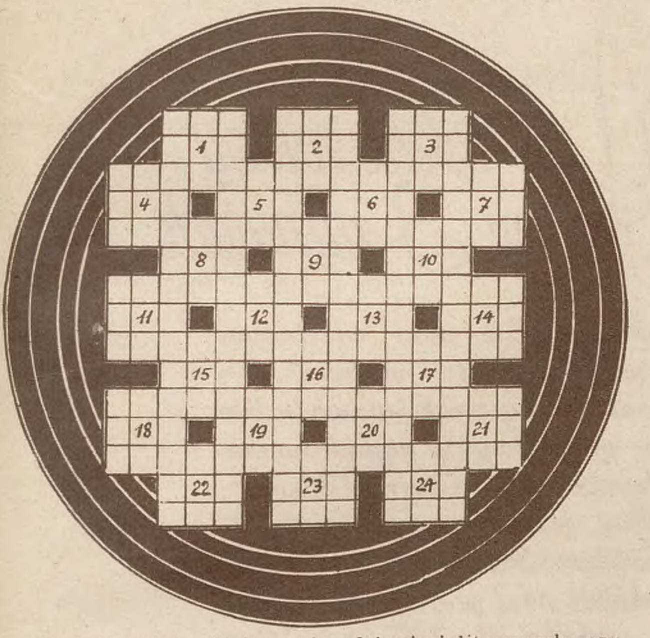
Istota celowego pielęgnowania urody opiera się dziś na — wiedzą zdobytych — zasadach: wystrzegania się szkodliwych lub bezwartościowych kosmetyków uniwersalnych, doborze preparatów dostosowanych do danej właściwości cery, włosów i skóry ciała oraz umiejętności ich zastosowania. Wyzbyć się też należy przesądu o skuteczności t. zw. domowych środków, choćby to miała być lilja, czeremcha lub ogórek. Wiadomo, że każde mydło niszczy cerę tłustą, skłonną do porów i wągrów. Cerę taką przeobrazić można jedynie gorącą wodą, proszkiem marmurowym „Miraculum" i odtłuszczającym pudrem higienicznym Dra Lustra. Naparzania twarzy są wskazane. Domowe środki, jak mydło, żółtko, nafta, płyny spirytusowe szkodzą korzonkom włosów w wypadkach łupieżu i tłuszczenia się skóry głowy oraz włosów. Natomiast działa skutecznie częste mycie głowy Shampoonem Dra Lustra, ponieważ preparat ten zobojętnia szkodliwe dla włosów kwasy tłuszczowe. Nakoniec zaznaczam, że puder higieniczny nie nadaje się do pielęgnowania prawidłowej i suchej cery. Do tych właściwości radzę posługiwać się pudrem egzotycznym Dra Lustra. *Dr. Z. B.*

Jasny płaszcz z wełny wielbłądziej o bardzo oryginalnym — raglanowym kroju.

Wirówka.

(Ul. M. Sławnicki).

Znaleźć należy 24 wyrazów dziewięcioliterowych, czytanych wirowo o podanem niżej znaczeniu. Początki wyrazów w kratkach oznaczonych cyframi. Początkowe litery wyrazów dadzą rozwiązanie. Przy rozwiązaniu należy podać wszystkie wyrazy.

Znaczenie wyrazów:

1) Rodz. powozu; 2) Możnowładca; 3) Żona nababa; 4) Lek. słuchawka; 5) Radjoodbiornik; 6) Miasto w ameryk. Stanie Michigan; 7) Wypis z oryginału; 8) Ulubiony; 9) Z drzewa cyprysowego; 10) Stała (niezmienna) część wielkości; 11) Leg. bohaterowie greccy; 12) Pończoszkowy; 13) Część medycyny; 14) Cegła z domieszką żelaza; 15) Odznaki (godła); 16) Nauka o komórkach organicznych; 17) Nieświadomość; 18) Chory na kaduka; 19) Młodzik; 20) Właścicielka majoratu; 21) Kraj bałkański; 22) Szerzycielka jakiejś idei; 23) Lamentacje; 24) Rodz. cennej tkaniny.

Jako nagrodę za rozwiązanie niniejszej zagadki redakcja „Światowida" przeznacza

PLECIONKI DAMSKIE

Rozwiązanie nadsyłać należy najpóźniej do dnia 11-go maja 1929, wraz z załączonym kuponem.

Rozwiązanie z Nr. 16.

Trafne rozwiązanie zagadki z Nr. 16 nadesłali:

Cz. Kozłowski, Warszawa; J. Reiss i J. Barasch, Złoczów; Halina z Łunińca; S. Michalski, Łuniniec; Inż. J Landau, Warszawa; Z. Tietz, Warszawa; M. Krajewska, Poznań; Z. Kruczkowski, Złoczów; Z. Denasiewicz, Drohobycz; H. Opielińska, Środa; E. Dzierżanowska, Warszawa; J. Zalewska, Warszawa; H. Ohrymowicz, Warszawa; H. Łapińska, Warszawa; T. Pęczkowski, Trzebinia; F. Szumańska, Lublin; T. Czeszkowicz, Kraków; P. Czubaty, Kraków; G. Hermanowski, Kraków; **St. Michalikówna, Myślenice;** T. Hoffmanowa, Zakopane; L. Weychertówna, Kraków; Z. Wilkońska, Łódź; M. Martuszyńska, Zakopane; J. Barańska, Tarnów; R. Rutowski, Lwów E. Kruszyński, Wadowice; T. Wilczyński, Poznań; F. Pichlowie, Lwów.

Wszystkie inne rozwiązania były błędne.

W losowaniu o nagrodę los padł na p. Stanisławę Michalikównę z Myślenic. Redakcja „Światowida" przeszle jej nagrodę w postaci pary laleczek w najbliższych dniach pocztą.

Przypominamy naszym Czytelnikom, że chcąc brać udział w losowaniu przy zagadkach z Nr. 17-go, trzeba nadsyłać rozwiązania **obu zagadek.**

KUPON do losowania nagrody za rozwiązanie zagadek w N-rze 19 z dnia 4-go maja 1929 roku.

Głosy artystów naszych za poprawą bilansu handlowego.

Reklama, dziecię naszej epoki, ma za cel zwracać naszą uwagę na pewne wyroby i czyni to w sposób różny, mniej lub więcej skutecznie. Jednym z najefektowniejszych pomysłów w tej dziedzinie jest wydane temi dniami — nakładem fabryki perfum Henryk Żak, Poznań — album p. t. „Gwiazdy sceny i ekranu". W pięknej, ozdobnej okładce zebrano około 20 fotografij najwybitniejszych artystek i artystów teatru i kina polskiego, reprodukowanych na wytwornym papierze ilustrowanym, doskonałą rotograwurą. Wydawnictwo to będzie niewątpliwie ozdobą niejednego salonu względnie bibljoteki a zarazem dowodem sympatji dla teatru i jego artystów, podziwianych niejednokrotnie na scenie, ekranie lub przez radjo. Godne specjalnej wzmianki są głosy naszych ulubieńców, którzy jako wybitni znawcy kosmetyków, oświadczyli się jednogłośnie za popieraniem wyrobów krajowych temwięcej, że mamy tak wybitne wytwórnie, jak Henryk Żak, Fabryka Perfum i Kosmetyków w Poznaniu. Wyroby te zadowolić mogą najwybredniejsze wymagania i skutecznie konkurować z zalewem zagranicznych perfum. Zwycięstwo w tym współzawodnictwie przyczyni się do skreślenia znacznej pozycji naszego ujemnego bilańsu handlowego i spowoduje zrównoważenie tegoż. 219

Nowe wydawnictwa.

W popularnej ilustrowanej Bibljotece Iskier (Wydawnictwo Firmy Książnica-Atlas Lwów — Warszawa) wyszły następujące nowe tomiki, które przesłano naszej redakcji:

F. A. Ossendowski: „Pod Polską Banderą". Powieść historyczna z czasów Króla Zygmunta III, zawierająca 296 stron.

F. A. Ossendowski: „Wańko z Lisowa". Powieść historyczna z w. XIII, zawierająca 336 stron.

W. Szafer: „Yellowstone, Kraj Gorących Źródeł i Niedźwiedzi" z 50 ilustracjami i mapką. Tomik zawiera 114 stron.

Dr. J. Siemiradzki: „O czem mówią kamienie". Krótki rys dziejów przeobrażeń i wędrówek świata organicznego na ziemi, zawiera 154 stron, atlas i 97 rycin.

J. M. Dąbrowa: „Telewizor Orkisza", powieść fantastyczna z 10 ilustracjami, zawiera 244 stron.

Dr. F. Burdecki: „Budowa Wszechświata", zawiera 17 rycin, XII tablic i 122 stron.

Dr. F. Burdecki: „Podróże międzyplanetarne", zawiera 22 ilustracje i 90 stron.

Juljusz Verne: „Tajemniczy Gród w Pustyni", przekład W. Topolińskiego, zawiera 234 stron.

Juljusz Verne: „Wyprawa w Głąb Afryki", przekład W. Topolińskiego, zawiera 231 stron.

BEZPŁATNIE

UTWORY

EUGENJUSZA SUE

W ciągu przyszłego miesiąca ukaże się nasze nowe wydanie dzieł EUGENJUSZA SUE. Naszym celem jest jak największe rozpowszechnienie dzieł tego wielkiego powieściopisarza w najszerszych kołach społeczeństwa Postanowiliśmy zatem oddać dużą część tych utworów bezpłatnie. Każdy Czytelnik niniejszego pisma, który w ciągu 10 dni nadeśle do naszego biura niżej dołączony kupon otrzyma bezpłatnie wydanie

DZIEŁ EUGENJUSZA SUE

w 24 tomach — zawierających około 4.000 stron druku.

Eugenjusz Sue jest jednym z największych pisarzy europejskich, jest trzeźwym, realistą nie przesadzającym złych stron życia i z całem poczuciem prawdy wykazujący zło i dobro w ludzkich charakterach. Dzieła jego winny się znaleźć w każdym domu i towarzyszyć każdemu, jako wierny przyjaciel. Książki te ukażą się ładnie wydane, w tłumaczeniu bez zarzutu, w zwykłym formacie książkowym. Wysyłkę uskutecznia się w kolejności nadchodzących zamówień. Jako zwrot kosztów opakowania i ogłoszeń **żądamy po 55 groszy za tom.**

Następujące dzieła będą rozdane bezpłatnie:

Tajemnice Paryża, Żyd Wieczny Tułacz, Siedm Grzechów Głównych, Dzieci Miłości, Awanturnik, Marcin Podrzutek, Komandor Maltański, Pałac Lambert itd.

Niniejsze ogłoszenie ma moc tylko dla kuponów, otrzymanych w ciągu 10 dni,
Prosimy **nie** załączać pieniędzy wzgl. znaczków pocztowych. 226

BIBLJOTEKA RODZINNA Warszawa, Mazowiecka 12

KUPON Nr. 314 28. IV. 29.

Podpisany prosi o bezbłatne nadesłanie dzieł Eugenjusza Sue.

Imię i nazwisko: .... Ulica: ....

Zawód: .... Miejsc poczta: ....

Piękne włosy w 3 minutach.

„Kiedy z nim wyjdzie pani wieczorem, włosy jej będą piękności wzorem". — Puszysta, wonna, lśniąca jak jedwab będzie pani fryzura przez zwykłe napudrowanie „Suchym Shampoonem z Czarną Główką". Zwrócić należy jednak uwagę na to, że tylko w „Suchym Shampoonie z Czarną Główką" znajdzie pani praktyczny puszek. Oryginalne pudełko zł. 2.50. Do gruntownego mycia głowy proszę używać tylko „Shampoon z Czarną Główką".

Suchy Shampoon
z Czarną Główką
Środek do mycia włosów bez wody

Wszędzie do nabycia, gdzie niema — wprost u firmy Aptekarz Drancz i Ska, Bielsko.

H. Koetz Nast. Sp. Akc.

— Fabryka założona w r. 1872. —

motorowe Walce drogowe parowe

Mikołów Śląsk.

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO ST. GÓRSKIEGO WARSZAWA

NISZCZY BRODAWKI SKÓRY STWARDNIENIA ODCISKI 19

„OLLA" PREZERWATYWY ?.!

Dostarczamy także jako **antyseptycznie preparowane.** Udowodnione od dziesiątek lat, że **„OLLA"** jest przodującą pod względem **jakości marka światową. Pełna gwarancja za każdą sztukę.** 217

Tegoroczna moda wiosenna jest pod znakiem kwiatka

Modne są suknie również skromne jak i eleganckie w kwiaty. Czy zastanawiała się Szanowna Pani kiedykolwiek nad tem, że ubiory z materjału w kwiaty **stroją tylko figury smukłe?**
Smukłą, równą linję osiągnie każda pani przez nałożenie naszej nadzwyczajnej, celowo skonstruowanej opaski

›PRUJAPOL‹

Natychmiast zwężają się biodra, zmniejsza się nadmiernie duży brzuch a całość linji staje się harmonijną. Opaska „PRUJAPOL" składa się z szeregu pasem gumowych. Jest trwałą, wygodną w noszeniu i nie krępuje swobody ruchów. Przez równomierne przyleganie zastępuje masaż oddziałując dodatnio na organa wewnętrzne.

Opaska „PRUJAPOL" jest niezbędną dla **wszystkich,** dbających o zdrowie, nie wyłączając cierpiących. **Winien ją zatem nosić:**

1) kto pragnie mieć figurę zgrabną i elastyczną;

2) u kogo ciało wymaga podpory wskutek niedbałego trzymania się, wywołującego prędkie zmęczenie;

3) kto ze względów zdrowotnych potrzebuje podpory obwisłego brzucha, w razie niedomagania narządów trawienia, po operacjach i t. d. Opaska „PRUJAPOL" okazała się niezbędną **podczas ciąży.** Po porodzie zaś zachować można również smukłe linje jedynie przy noszeniu opaski „PRUJAPOL".

Niezależnie od przytoczonych wyżej przykładów zaleca się opaskę „PRUJAPOL" wszystkim paniom i panom uprawiającym sport jak **tenis, konną jazdę, wioślarstwo** i t. d. Liczne uznania, jakie nadchodzą ze wszystkich stron Polski, są najlepszym dowodem dobroci i skuteczności opaski „PRUJAPOL".

Cena przy normalnych rozmiarach do 100 cm. wynosi zł. 35.—. Za każde dalsze rozpoczęte 10 cm. dolicza się 10%. Pasek dla panów w solidnem trwałem wykonaniu kosztuje zł. 30·— do 100 cm. z doliczeniem 10% za każde rozpoczęte dalsze 10 cm. — Wysyłka może nastąpić natychmiast za pobraniem pocztowem. Przy zamówieniu należy podać miarę w pasie i przez biodra. 23

Ilustrowane prospekty wysyła się na żądanie bezpłatnie

B. PRUSIEWICZ — POZNAŃ, ulica Młyńska nr. 9.

PAKOWANIE JAKO ŚRODEK OSTRZEGAWCZY PRZED PODRÓŻĄ.

— Ile razy do ciebie przyjdę, nic nie robisz tylko pakujesz.

— A to na to, żebyś wiedziała, ile mielibyśmy kłopotu, gdybyśmy rzeczywiście wyjeżdżali.

NOWOCZESNY „KRÓL OLCH".

Modernistyczna ilustracja do „Erlkoeniga" Goethego.

ŻANDARM U DENTYSTY.

Pacjent: O, joj, schwycił mi pan nie tego zęba, którego było potrzeba.

Dentysta: Panu w służbie też nieraz taka omyłka się przytrafi.

Wydobywanie mułu leczniczego w uzdrowisku Trenczyńskie-Cieplice Słowaczyzna.

„Światowid" wychodzi w każdą sobotę w Krakowie — Poznaniu — WARSZAWIE — Lwowie i Wilnie.
Prenumerata kwartalna: 12·50 złotych, zagranicą 15 zł. — Cena ogłoszeń za wiersz 1 mm 40 groszy. Nadesłane 1 złoty. Między tekstem redakcyjnym 2 złote. — Redakcja i Administracja: Kraków, ul. Wielopole 1, telefon 11-98, 44-50, 32-92. Oddział w Warszawie: Nowogrodzka 26, tel. 70-21 i 234-65. Numer konta P. K. O. w Krakowie 404-200.

Wydawca i naczelny redaktor: Marjan Dąbrowski. — Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. Józef Flach. — Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.

WIOSENNA ORKA.

Photo Plat. Warszawa.